

Toerisme onder invloed van MKZ-crisis en 11 september

Minder buitenlandse toeristen in 2001

Het aantal buitenlandse gasten is in 2001 licht gedaald naar 9,5 miljoen. Dat is onder meer te wijten aan de MKZ-crisis en 11 september. Daarnaast spelen ook veranderende toeristische voorkeuren en economische overwegingen een rol.

In 2001 verbleven naar schatting 9,5 miljoen buitenlanders in Nederlandse logiesaccommodaties. Het jaar ervoor overnachtten nog tien miljoen buitenlandse gasten in ons land. Recente cijfers over het eerste halfjaar van 2002 laten zien dat het aantal buitenlandse toeristen weer aantrekt. Toen waren er ruim twee procent meer buitenlanders in ons land dan in de eerste helft van 2001. Overigens worden niet alle buitenlanders op reis in Nederland waargenomen. Het CBS meet alleen de overnachtingen van buitenlandse bezoekers in hotels, op campings, bungalowterreinen en vakantiehuisjes, en in groepsaccommodaties. Ruim driekwart van de buitenlandse gasten verblijft in hotels en pensions.

Vakantie of zaken

De buitenlandse gasten waren in 2001 samen goed voor 25,5 miljoen overnachtingen. Een jaar ervoor brachten ze 27,3 miljoen overnachtingen door in ons land. Uit een onderzoek uit 1999 blijkt dat ruim de helft van de gasten hier is voor een vakantie en bijna dertig procent voor zaken. De overige zeventien procent van de buitenlanders is op doorreis, op school- of studiereis, of bezoeken familie of vrienden.

De toeristen zijn goed voor tweederde van het totaal aantal overnachtingen. Ze verblijven relatief langer in ons land dan andere buitenlandse gasten. Zakenreizigers nemen een vijfde van het aantal overnachtingen voor hun rekening.

Aanslagen en andere voorkeuren

De daling van het aantal buitenlandse gasten in 2001 heeft onder meer te maken gehad met de MKZ-crisis en de aanslagen op 11 september 2001 in de Verenigde Staten. Daarnaast hebben ook veranderende toeristische voorkeuren of economische factoren een rol gespeeld. Amerikanen en Aziaten kwamen na 11 september in beduidend kleinere aantallen naar Nederland dan de jaren daarvoor.

De invloed van de aanslagen in de Verenigde Staten is nog steeds merkbaar. Het toerisme uit de Verenigde Staten en Azië heeft zich in de eerste helft van 2002 nog niet hersteld. De

MKZ-crisis daarentegen liet haar sporen vooral na in het tweede kwartaal van 2001. Het aantal buitenlandse toeristen dat een verblijf in de MKZ-gebieden had geboekt, liep toen terug met 13 procent. Inmiddels is het aantal buitenlandse bezoekers weer terug op het niveau van voor de MKZ.

Duitsers vormden in 2001 met 27 procent van het totale aantal de grootste groep buitenlandse gasten. Een vijfde van de buitenlandse bezoekers kwam uit het Verenigd Koninkrijk. Daarna volgden Amerikanen, Belgen, Aziaten en Fransen. In tegenstelling tot de Amerikanen en Aziaten vertoont het aantal Duitse bezoekers in de eerste helft van 2002 een duidelijk herstel.

Zomerperiode het drukst

De meeste buitenlandse toeristen, meer dan 60 procent, verblijven gedurende de zomerperiode in ons land. Deze periode loopt van april tot oktober. De maanden, april, mei en juni waren ondanks de MKZ-crisis goed voor dertig procent van alle gasten. In juli, augustus en september kwam 32 procent van de buitenlandse toeristen. De topmaand is augustus met bijna 1,2 miljoen gasten. Het minst druk is het in de wintermaanden januari, februari en maart met achttien procent van alle gasten. De rustigste maand is december met ongeveer een half miljoen gasten. De spreiding van buitenlandse toeristen over het jaar is al jaren stabiel.

Amsterdam en Volendam

De buitenlandse toerist concentreert zich meer dan de Nederlandse toerist op bepaalde provincies en regio's. Verreweg de meeste buitenlandse toeristen bezoeken Noord-Holland. In 2001 bood deze provincie onderdak aan ruim de helft van de buitenlandse gasten. Een grote trekpleister in deze provincie is natuurlijk Amsterdam. Maar ook Volendam en De Zaanse Schans zijn bekend in het buitenland. Na Noord-Holland volgen op ruime afstand Zuid-Holland, Limburg, Noord-Brabant en Zeeland.

Noord- en Zuid-Holland oefenen natuurlijk ook vanwege de Noordzeekust aantrekkingskracht uit op toeristen. In vergelijking met Nederlandse toeristen trekken buitenlandse toeristen meer naar de waterrijke provincies dan naar de meer bosrijke provincies. Dat geldt vooral voor Duitsers.

In 2001 brachten buitenlanders elf miljoen nachten door in Noord-Holland. Dat is meer dan het aantal overnachtingen van Nederlanders in logiesaccommodaties van deze provincie. Noord-Holland is echter de enige provincie waar dit op gaat. In alle andere provincies overtreft het aantal overnachtingen van Nederlandse toeristen dat van buitenlandse gasten.

Het aantal buitenlandse overnachtingen is in alle provincies afgenomen, behalve in Friesland. Deze waterrijke provincie trok vooral veel Duitsers. Die zijn dol op water. Onze oostburen trokken om die reden ook naar de kustprovincies. Belgische toeristen hebben een voorkeur voor Noord-Brabant en Zeeland, Britten bezoeken vooral Noord- en Zuid-Holland.

Grote steden trekken

De vier grote steden, Amsterdam voorop, en de badplaatsen aan de Noordzeekust trekken de meeste toeristen. De grote steden boekten 8,4 miljoen overnachtingen van buitenlandse reizigers. De badplaatsen aan de kust waren goed voor 5,0 miljoen overnachtingen.

Sinds 1998 nemen de bezoeken aan de Waddeneilanden, de Noordzeebadplaatsen en de zandgronden in de noordelijke provincies het meest toe. Het zijn vooral de binnenlandse toeristen die naar deze toeristengebieden gaan. De vermindering van het aantal buitenlandse toeristen en hun overnachtingen in 2001 waren in alle toeristengebieden zichtbaar, uitgezonderd de Friese meren.

2,4 miljard euro

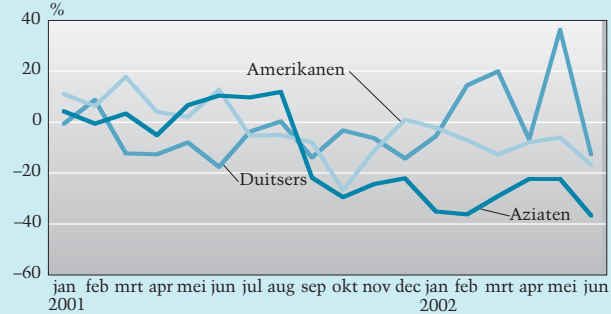
De uitgaven van buitenlandse bezoekers in logiesaccommodaties worden één keer in de vijf jaar gemeten. Voor het laatst was dat in 1999. Toen bedroegen de uitgaven naar schatting 2,4 miljard euro. Dat komt overeen met 87 euro per persoon per nacht. Ongeveer 77 procent van de uitgaven gaat op aan verblijf, eten en drinken. De rest wordt gespendeerd aan vervoer, entreetickets of overige aankopen.

De buitenlandse gasten in hotels en pensions gaven tachtig procent uit van de totale buitenlandse uitgaven. Aangezien Duitsers de grootste groep buitenlandse bezoekers vormen, is het niet verwonderlijk dat zij met een kwart van het totaal het meeste uitgeven. Gemiddeld per persoon per nacht echter geven Amerikanen met 143 euro het meeste uit. Ook zakenreizigers geven gemiddeld veel uit. Zij nemen een derde van de totale uitgaven voor hun rekening, terwijl ze een vijfde van het totaal aantal overnachtingen op hun naam hebben.

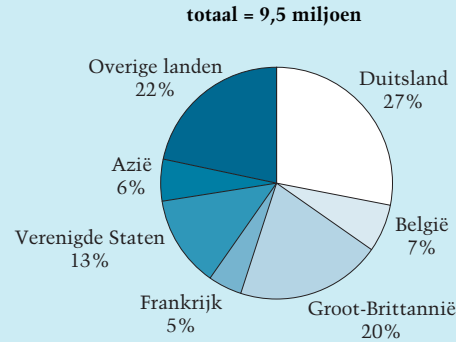
Vincent van Polanen Petel

Buitenlandse bezoekers in logiesaccommodaties

verandering t.o.v. dezelfde maand een jaar eerder

Buitenlandse bezoekers naar herkomst, 2001

Binnen- en buitenlandse gasten naar toeristengebied, 2001

